

ACC. N:R M. 13403:1-5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *A. O. Sundberg, Mårserum*
Härad: *Möcklestad* Berättare: " " "
Socken: *Ronneby* Berättarens yrke: *f. d. stenhuggeriförman*
Uppteckningsår: *1954* Född år *1875* i *Ronneby landsf.*

Hemmets prydnade.

B. 1-5.

Lu F 49.

M. 13403.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Brev

Folklivsarkivet

Lund

dessa svar på frågelistan
Hemmets prydnad

Är i huvudsak hemtade från mitt hem,
och från ett lundohem som ja litet väl känner
till som mitt hem.

Drago den 30/5. 54

Högaktningfullt
H. Sundberg

Hamnets prydnad

Wid midsommar lövades då allman, då hängdes lövgrenar överallt i rummen, så även i spisen var hållst en lövgren kunde placeras.

Desutom massor av ängsblommor, de stora fylliga midsommarörter samlades in stora fång, som sattes i ett kerkus med vatten i på kakelugnen.

Golvet

Golvet ströddes med vitband o hackat enris, Detta gjordes till alla hälgdagar och alla högtidsdagar, då då ansågs va fint, (en sed som var mycket gammal,) Nu der icke fins något ställe der de strö sand och enris nu närvarande tid tror jag bestämt, den seden är borta för femtio år sen.

Golvet skredes alltid dagen före hälgdag, de som hade några krasmalter. Lade ju dessa en på var sida o en i mitten på golvet.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lu F 49

Wägghonader

Wägghonader var mycket sällsynta i min hemtrakt
 på ett enda ställe har jag sett wägghonad i "Wieryd dö"
 va i en mycket gammal förnäm gärd (Ola Fällsons).
 Wierd har jag sett rum tapetbeerade men inte många,
 i mitt hem har tapeter varit på väggarna så länge ja min
 de första tapeterna var tryckta med rosor, grönar,
 äron dier krigare o ryttare av alla slag, även loor-
 kriget; dessa tapeter kostade 5-6-8 Skilling
 hellen: 10-12-16 öre. Tavlor va mycket sällsynta i den
 gamla tiden, ett o anoral familjporträt kunde man
 få se i en bondgård, annars ojettyck som föreställo
 prälsaren, Apostlarna, Jungfru maria, Kungar,
 byllare m.m. Tavlor intöptes av gårdfarie handlare,
 de ä nästan förmycke kalla ut köpta hem för tavlor
 de där inte fann vare sig samar eller glas utan
 stycket fastsattes på väggarna med knappnålar

Bords- och Skåpprydnader

Duk på bordet va inte brukligt utan om heljdagar,
och vid fästtillfällen, då kunde både kolörta och vita
dukar komma till användning, särskilda högtider
såsom jul o midsommar skulle alltid vit duk va
på bordet. Skåpen pryddes med en vas daltreyräs,
på vintern, ett glas med ängsklummor på som-
aren, bordet pryddes vid jul med gultråd som var
så gott all tvä eller fäpa ljusarmar var fästade
på trädet, dessutom flera pinnar som va klädda
med silkepapper och avsedda att sätta äpplen på,
trädet va gott så att flera ljus kunde sättas i,
dessutom pryddes bordet på bondställen med jul-
höj, som bestod med två kakor siktbröd (fina bröd)
en ost på sädar sju o åtta tt, mällan tre o fyra kg.
ett kokt griskhud ovanpå på osten o brödet,
så staplades omkring denna höj diverse gultkakor
som va formade till både maniska och ljur

Vid midsommar skulle vit duk ligga på, så
ockso vid någon fest, vid begravning var inte
endast bordet skylld me vit duk, utan vita lakan
lades på både sängar och soffor, åtminstone så
i mitt hem.

Spisar

Så va mycket sällan det fanns mer än en kakelugn i hus
än där sått va flera kumm, i en bondgård hemma
som ja mycket väl känner till, var endast en
stör fyrkantig kakelugn i ett rum närmast
köket, därför eldades i denna stora järnkakelugn
så pass att tre rum nere och två i övre vå-
ningen blev uppvärmda. Över kakelugnen va
en stor fyrkantig lutka i taket, denna lucka
kunde både öppnas o stängas, då de ville ha
värme i de övre rummen fick de öppna luckan
då blev det lika varmt som nere.

Belysning

Tologenlampan var den vanligaste belysning, även
Stearinljus. Talijljus var mycket i bruk på bond-
ställen.

Blommor

De som hade odlade blommor satte in sådana så
fort de blev så stora att de kunde sättas i en vas.
Blomkrutor i fönstren va mycket allmene, desto
fler sorter de hade ju finare ansågs de vara.

Namnen är svart kommuaihäg, några såsom is-
blomma, kalsamin, Ewigblomsbloma, pällagonia
Surdal. Pipelingar (avlaggar) det fanns gott om
sådana brukväxterna, då de mycket lätt att
plantera. Många stäl utligger, de trodde de
va mycket luktigt att skåla. Den brukan som
blev bestulen visnade vanligtvis bort (dag)
avlaggan desto finare. Några palmkrond
tränar ^{finer} ja inte till.